

Konneveden kalatutkimus ry/
Keski-Suomen järvitaimentyöryhmä
c/o Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
Survontie 9
40500 Jyväskylä

Maa- ja metsätalousministeriö
Kala- ja riistaosasto
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Asia:

Keski-Suomen järvitaimentyöryhmän esityksiä kalastuslakityöryhmälle huomioitavaksi kalastuslain kokonaisuudistuksen yhteydessä

1. Kalastus ei saisi uhata aiheuttamansa kalastuskuolevuuden takia mitään Suomessa alkuperäisenä ja luonnonvaraisena esiintyvää tai alkuperäistä elvytettävää kalalajia/kalakantaa siten, että kalastuskuolevuus pitää lajin uhanalaisuusluokassa vaarantunut tai tätä uhanalaisempina. Tällaiset kalakannat tulisi elvyttää elinvoimaisiksi vuoteen 2025 mennessä.
2. Valtaväyläsäännös ja kalaväyläsäännös tulisi uudistaa sellaisiksi, että ne turvaavat osaltaan vaelluskalojen elinkierron. Valtaväyläsäännöksen ja kalaväyläsäännöksen avulla alueellisella kalastusviranomaisella täytyy olla mahdollisuus kieltää kiinteiden ja seisovien pyydysten käyttö koko kapeikkoalueelta ja tarvittaessa rajoittaa myös muuta kalastusta. Kapeikkoalue jatkuu kapeikon molemmista suualueista seisovaan veteen alueena, jonka säde on sata metriä kapeikon suulta kaikkiin suuntiin.
3. Kalastuksen seuranta (pyyntiponnistus ja saalis) tulisi järjestää niillä virtavesillä, joilla harjoitetaan huomattavaa kalastusta. Alueellisen kalastusviranomaisen tulisi päättää nämä virtavesialueet. Seuranta-aineiston pitää olla viranomaisen ja tutkimusorganisaatioiden saatavilla kalastusvuotta seuraavana kalenterivuonna.
4. Kalastuksenvalvonta seuraamuksineen tulisi tehostaa uskottavaksi. Yhtenä seuraamuksena luvattomasta kalastuksesta pitäisi olla, että luvaton kalastaja menettää automaattisesti kaikki mukana olevat kalastusvälineensä valtiolle.
5. Vesialueen käyttö- ja hoitosuunnitelman tulisi perustua luonnonvaraisten kalakantojen ja istutuskalakantojen tilaan. Käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteena tulisi olla alueen

kaiken kalastuksen ekologinen kestävyys kaikkien alkuperäisten luonnonvaraisten tai elvytettävien kalakantojen osalta. Suunnitelmassa tulee käsitellä alueen voimakkaasti kalastettujen sekä uhanalaisten kalalajien kantojen tila sekä mahdollisena sivusaaliina saatavien muiden eliöryhmien kantojen tila. Suunnitelmassa tulee myös käsitellä alueella harjoitettavan kalastuksen vaikutukset edellä mainittuihin kala- ja eliölajeihin. Jos tietoa tästä ei ole saatavilla, kalastuksen tulee olla erityisen varovaista. Kalastusviranomaisen tulee arvioida ja hyväksyä suunnitelma toimeenpanoa varten.

6. Alueellisen kalastusviranomaisen tulisi ohjata vesistöjen käyttö- ja hoitosuunnitelmaa hyväksyessään kalastusta kalastusmenetelmien ja pyydystyyppien suhteen siten, että valikoivaan kalastukseen sopivien menetelmien ja pyydysten käyttöä suositaan. Kalalajien seurannan ja suojelun ongelmat, jotka aiheutuvat kalalajien luokittelusta kahdelle ministeriölle, minimoidaan. Pääosa uhanalaisista kalalajeista ei kuulu luonnonsuojelulain piiriin, jossa on kalastuslakia tehokkaammat keinot lajien suojeluun. Kalastuslakia uudistettaessa tulisi varmistaa, että säädökset antavat kalastusviranomaisille riittävät keinot varmistaa kalalajien säilymisen ja kestävän käytön.
7. Lohen, järvilohen, taimenen ja nieriän istukkaiden rasvaeväleikkaus tulisi säätää pakolliseksi kaikissa niissä vesistöissä, joissa nämä lajit esiintyvät luontaisesti. Tämä mahdollistaa istukkaiden erottamisen luonnonvaraisista kalayksilöistä ja mahdollistaa niiden erilaisen kohtelun kalastussäännöissä. Rasvaeväleikkaus tulee tehdä niin, että evä leikataan kokonaan pois, jolloin evä ei kasva takaisin alkuperäiseen kokoonsa. Mikäli istutuksia tehdään luonnonkannan elvyttämiseksi, voitaisiin sellaiset istukkaat jättää leikkaamatta.
8. Lohen, järvilohen, taimenen ja nieriän luonnonvaraiset yksilöt tulisi rauhoittaa vesistökohtaisesti. Sisävesillä Vuoksen ja Hiitolanjoen vesistöissä luonnonvarainen alkuperäinen järvilohi tulisi rauhoittaa. Sisävesillä Simojoen ja Koutajoen vesistöissä sekä kaikissa näiden eteläpuolisissa vesistöissä luonnonvarainen alkuperäinen taimen ja nieriä tulisi rauhoittaa. Itämerellä ja siihen suoraan laskevissa vesistöissä tulisi rauhoittaa luonnonvarainen taimen ja tarvittaessa alueellisen kalastusviranomaisen päätöksellä myös luonnonvarainen lohi. Säädökset tulisi valmistella niin, että kun näiden lajien luonnonvaraiset kannat elpyvät tulevaisuudessa elinvoimaisiksi, alueellinen kalastusviranomaisen voisi kumota rauhoituksen.
9. Kalalajeille tulisi voida antaa asetuksella tai alueellisen kalastusviranomaisen päätöksellä alamitan lisäksi myös ylämitta. Lakiin tulisi siis kirjata alamittasääntelyn sijaan mahdollisuus säädellä luvallista pyyntikokoa (joka sisältää siis tarvittaessa sekä ala- että ylämittasääntelyn). Ylämittoja tulisi asettaa riittävällä siirtymäajalla. Petokalojen, vaelluskalojen, harjuksen, siian ja muiden voimakkaasti kalastettujen pitkäikäisten lajien kalastusta pitäisi tarvittaessa voida ohjata siten, että kalastuksessa pyydytetään keskikokoisia yksilöitä ja riittävä osuus keskikokoisista yksilöistä pääsee kasvamaan suuriksi. Suuret yksilöt tulisi rauhoittaa kalastukselta ylläpitämään luonnonvaraista kutukantaa.

10. Väkäsettömien koukkujen käytöstä muussa vapakalastuksessa kuin mato-onginnassa ja pilkinnässä tulisi aluksi antaa suositus ja määräys siirtymäajan jälkeen.
11. Uhanalaisten kalalajien luonnonvaraisille yksilöille annetaan yksilökohtainen euromääräinen arvo, jota käytetään oikeustapauksissa korvaussummia päätettäessä.
12. Pyydä ja päästä -kalastusta voidaan käyttää tukemaan luonnonvaraisten kalalajien ja kalakantojen elvyttämistä. Kalastuslainsäädännön uusimisen yhteydessä tulisi huolehtia siitä, että tällainen kalastustapa olisi jatkossakin mahdollinen.

Jyväskylässä 21.6.2010

Pentti Valkeajärvi
Keski-Suomen järvitaimentyöryhmän puheenjohtaja
Konneveden kalatutkimus ry:n varapuheenjohtaja

Jukka Syrjänen
Konneveden kalatutkimus ry:n johtokunnan jäsen
Keski-Suomen järvitaimentyöryhmän jäsen

Lisätietoja Konneveden kalatutkimus ry:stä ja Keski-Suomen järvitaimentyöryhmästä osoitteesta www.konnevedenkalatutkimus.fi